

TALOUSARVIOALOITE 253/2014 vp

Määrärahan osoittaminen saamelaisalueen ulkopuolella asuvien saamelaisten hyvinvointipalvelujen järjestämisselvitykseen

Eduskunnalle

Saamelaiskäräjien vuonna 2011 keräämien tuoreimpien tietojen mukaan Suomessa asuu vajaat 10 000 saamelaista. Heistä jo 65 % asuu kotiseutalueensa (Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnat sekä Sodankylän kunnan pohjoisosassa sijaitseva Lapin paliskunnan alue) ulkopuolella, erityisesti pääkaupunkiseudulla, Oulun alueella sekä Lapin läänin eri osissa. Lapsista, nuorista ja nuorista aikuisista asuu vielä tätäkin suurempi osuus alueen ulkopuolella.

Saamelaisten poismuutolla kotiseudultaan etelän suuriin kasvukeskuksiin on monia kielteisiä vaikutuksia. Saamelaisen identiteetin, kielen ja kulttuurin ylläpitäminen sekä siirtäminen uusille sukupolville on saamelaisalueen ulkopuolella huomattavasti haasteellisempaa kuin saamelaisalueella; sulautuminen pääväestöön on todellinen uhka. Saamelaiset ovat alkuperäiskansa, jonka identiteettiin ja elämänmuotoon kuuluu tiivis yhteys kotiseutunsa luontoon, maahan ja veteen. Tätä yhteyttä on vaikea ylläpitää alueen ulkopuolella.

SámiSoster-yhdistys pitää ensiarvoisen tärkeänä ylläpitää ja lujittaa saamelaisten keskinäistä kulttuurista yhteenkuuluvaisuuden tunnetta sekä turvata heidän kielelliset ja kulttuuriset perusoikeutensa koko maassa asuinpaikasta riippumatta. Tässä tarkoituksessa yhdistys katsoo tärkeäksi kantaa huolta myös saamelaisalueen ulkopuolella asuvien saamelaisten hyvinvoinnin turvaamisesta ja siihen liittyvien omakielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2015 talousarvioon momentille 33.03.63 lisäyksenä 30 000 euroa saamelaisalueen ulkopuolella asuvien saamelaisten hyvinvointipalvelujen järjestämisselvitykseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2014

Markus Mustajärvi /vr